

KARPUZDA ALTERNARYA YAPRAK YANIKLIĞI

Alternaria cucumerina (Ellis & Everh.) Elliott.

1. TANIMI VE YAŞAYIŞI

Alternaria cucumerina'nın konidioforları yaprak lekelerinin üst ve alt yüzeylerinde oluşabilir. Konidiosporlar tek veya ikili zincir şeklindedir. 6-9 enine bölmeli, az veya çok sayıda boyuna ve eğik bölmeye sahiptirler.

Konidiosporlar yüksek orantılı nemin olduğu dönemleri takiben oluşurlar. Enfeksiyon için optimum sıcaklık 18°C'dir. Hastalığın yerleşmesi için 15-21°C sıcaklıklarda yaprak ıslaklığının en az 8 saat süreyle olması gerekmektedir. Patojenin miselyumu hasta bitki artıklarında 1-2 yıl canlı kalabilir. Konidiospor canlılığını toprakta hızla kaybeder.

Primer inokulum kaynağı hastalığın olduğu kabakgöl tarlasındaki dormant miselyum tarafından oluşturulan konidiosporlar olarak dikkate alınır. Sekonder inokulum olarak hava kökenli veya yağmur ile dağılan konidiosporlar hastalığın yayılmasını sağlar.

2. BELİRTİLERİ, EKONOMİK ÖNEMİ VE YAYILIŞI

Meyve lekeleri olmasına rağmen, yapraktaki belirtiler tipiktir.

Yapraktaki ilk belirtiler, daha yaşlı yapraklarda görülür.

Lekeler başlangıçta açık yeşil veya sarı haleli sarımsı kahverengi, küçük (0.5 mm çapında), genişledikçe konsantrik görünümlü kahverengi nekrotik alanlar oluşur (Şekil 19). Sonuçta lekeler birleşerek yaprak yüzeyini kaplar, yaprak ölür, güneşten zarar gören meyvenin kalite ve kantitesi bozulur.

Hastalık yağmurlama sulama yapılan karpuz tarlalarında sorun olabilmektedir.

3. KONUKÇULARI

Hastalık karpuzda yaygın olmakla beraber kavun, hıyar ve kabakta da ortaya çıkabilmektedir.

Şekil 19. Karpuz yapraklarında *Alternaria cucumerina* belirtileri.

4. MÜCADELESİ

4.1. Kültürel Önlemler

- Primer inokulum miktarını azaltmak için kabakgillerden sonra en az 2 yıllık rotasyon uygulanmalıdır. Rotasyon pratik değilse hasattan sonra bitki artıkları toplanmalı veya derine gömülmelidir.
- Yaprak ıslaklığı süresinin uzamasına engel olmak için üstten sulamadan kaçınılmalıdır.

4.2. Kimyasal Mücadele

Kimyasal ilaçlama yeşil aksam ilaçlamaları şeklinde uygulanır.

4.2.1. İlaçlama zamanı

Çevrede ilk belirtilerin görülmesiyle ilaçlamaya başlanmalıdır. Hastalığın şiddeti, iklim koşulları ve ilacın etkinlik süresi dikkate alınarak ilaçlamaya devam edilir.

4.2.2. Kullanılacak bitki koruma ürünleri ve dozları

Bakanlık tarafından yayınlanan Bitki Koruma Ürünleri Kitabında tavsiye edilen bitki koruma ürünleri ve dozları kullanılır.

4.2.3. Kullanılacak alet ve makineler

İlaçlamada, hidrolik tarla pülverizatörü, sırt pülverizatörü (mekanik, otomatik, motorlu) veya sırt atomizörü kullanılır.

4.2.4. İlaçlama tekniği

İlaçlamanın havanın serin ve sakin olduğu zamanlarda bitkiyi tamamen ıslatacak şekilde yapılmasına dikkat edilmelidir.